

Finanstilsynet  
Århusgade 110  
2100 København Ø

[hoeringer@ftnet.dk](mailto:hoeringer@ftnet.dk)  
[belhvl@ftnet.dk](mailto:belhvl@ftnet.dk)

KRONPRINSESSEGADE 28  
1306 KØBENHAVN K  
TLF. 33 96 97 98

DATO: 25. august 2016  
SAGSNR.: 2016 - 2280  
ID NR.: 415941

## Høring over forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme

Finanstilsynet har ved e-mail af 13. juli 2016 sendt forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme i høring med anmodning om at modtage Advokatrådets eventuelle bemærkninger.

Forslaget giver Advokatrådet anledning til følgende bemærkninger:

Advokatrådet skal indledningsvist bemærke, at en betragtelig andel af danske advokatfirmaer udgøres af mindre firmaer med ingen eller få ansatte. Det fremsendte forslag bærer præg af, at have større enheder som udgangspunkt, og Advokatrådet bemærker, at det ville være hensigtsmæssigt om der i forslaget i højere grad inddrages en proportionalitetsvurdering.

Advokatrådet lægger afgørende vægt på, at det tydeliggøres i bemærkningerne, at advokaters klientforhold ikke etableres ved den umiddelbare kontakt med en borger eller virksomhed, hvor advokaten præsenteres for problemstillingen, men først når advokaten og klienten indgår aftale om, at advokaten skal påtage sig opgaven.

### Til § 7 og 8

Det fremgår af bemærkningernes punkt 3.4.2.4 (side 47), at de kompetente myndigheder kan beslutte, at der ikke stilles krav om individuelle dokumenterede risikovurderinger, hvis de specifikke risici for den pågældende sektor er klare og forståelige.

Advokatrådet anser advokatbranchen for en lavrisikosektor, og Advokatrådet forventer, at rådet kan fastsætte sådanne generelle risikovurderinger for branchen, at alle advokatvirksomheder med en sædvanlig sagsportefølje, kan henholde sig til de sektorspecifikke vurderinger i forbindelse med opfyldelse af kravene i forslagens § 7.

Det fremgår af bemærkningerne, at den person, der udpeges til at foretage ”intern kontrol”, skal have en vis uafhængighed af den, der kontrolleres. I en

enmandsadvokatforretning skal advokaten således udpege sig selv som den person, der efter *procedurerne* har ansvaret for kundelegitimationen og som ansvarlig for den *interne kontrol* – i hvilken forbindelse han skal opretholde uafhængighed.

Til § 8, stk. 5: Bestemmelsen omtaler ”et medlem af direktionen”. Advokatrådet bemærker, at en række af de omfattede virksomheder ikke har en direktion i selskabslovens forstand, hvorfor Advokatrådet foreslår, at ”direktion” erstattes af ”ledelse” eller ”øverste ledelse”, og at der i bemærkningerne redegøres nærmere for definitionen af ”ledelse” eller ”øverste ledelse”.

Til § 8, stk. 6: Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at virksomhederne skal sørge for undervisning i forhold til ”ledelse og de ansatte, der har med behandling af kundeforhold at gøre”. Advokatrådet hilser denne præcisering af undervisningsforpligtelsen velkommen, idet undervisningsforpligtelsen i forhold til advokatvirksomhed nu kan afgrænses til advokater og andre sagsbehandlende medarbejdere samt bogholderifunktionen. I bemærkningerne til den gældende § 24 fremgår det alene, at ”ansatte” skal sikres uddannelse om hvidvaskreglerne uden at disse defineres nærmere.

#### **Til § 11 og § 22**

Af forslaget § 11, stk. 1, nr. 1, litra c, 2. pkt. fremgår det, at såfremt der ikke kan identificeres en reel ejer for en juridisk person, skal ledelsen anses som reel ejer og legitimeres. Advokatrådet forstår bestemmelsen således, at såfremt én person ultimativt ejer og kontrollerer f.eks. 30 % af et selskab, og det kan godtgøres at de øvrige 70 % er fordelt på ikke-reelle-ejere, vil advokaten skulle legitimere 30 %-ejereren og ikke andre, herunder ikke ledelsen. Hvis advokaten imidlertid ikke kan klarlægge, hvordan 30 % af kapital/stemmeret er placeret, og der således består en mulighed for, at der findes en reel ejer (som imidlertid ikke kan legitimeres), skal ledelsen anses for reel ejer og legitimeres.

Ad forslaget § 11, stk. 1, nr. 1, litra c, sidste punktum fremgår en undtagelse for selskaber, hvis ejerandele handles på et reguleret marked. Advokatrådet bemærker, at undtagelsen vel gælder hele bestemmelsen og ikke kun 2. punktum, samt at undtagelsen bør udvides til også at omfatte offentlige myndigheder. Der ses således ikke i bemærkningerne at være tiltænkt en ændring i forhold til de nuværende regler for offentlige myndigheder, hvor der ikke stilles krav om særskilt legitimationsprocedure.

Det fremgår af § 11, stk. 1, nr. 3, at virksomheden ”skal fastlægge kundens forretnings- og risikoprofil, herunder hvor relevant indhente oplysninger om kundens formål med forretningsforbindelsen og det tilsigtede omfang heraf”. Advokatrådet bemærker, at fsva. advokatvirksomhed vil formålet med forretningsforbindelsen som altovervejende hovedregel fremgå af den sammenhæng, i hvilken advokaten bliver inddraget, og det vil således kun undtagelsesvist være relevant for advokater at indhente yderligere oplysninger herom.

Det fremgår herefter af forslaget, at undtagelsen i den gældende hvidvasklovs § 21, stk. 2, hvorefter advokaters fælles klientbankkonti er undtaget fra legitimationskrav under visse betingelser, udgår af lovteksten. Den gældende undtagelse betyder, at pengeinstitutter ikke skal gennemføre kundekendingsprocedurer herunder identificere og legitimere de af advokatens klienter, som har midler på advokatens fælles klientbankkonto.

Det fremgår herefter af bemærkningerne til lovforslaget, at Erhvervs- og Vækstministeriets vurdering er, at der i ”[...] langt de fleste tilfælde kan opretholdes fælles klientkonti, hvis den virksomhed, som anmodes om at oprette en fælles klientkonto, vurderer, at advokaten er en kunde, som udgør en begrænset risiko. Virksomheden skal i vurderingen inddrage risikofaktorer som advokatens forretningsområde, kunder, transaktioner m.v. Det er herefter Erhvervs- og Vækstministeriet opfattelse, at denne ændring i retstilstanden alene vil påvirke et begrænset antal kundeforhold med advokater.”

Advokatrådet bemærker, at de administrative byrder for pengeinstitutter og advokater ved anvendelse af fælles klientbankkonti vil blive helt uoverskuelige, såfremt undtagelsen ikke kan opretholdes, og Advokatrådet kan derfor tilslutte sig de af Finansrådet anførte bemærkninger til forslagens § 11.

#### **Til § 14 og § 27**

Det fremgår af forslagens § 14, stk. 5, at stk. 4, ikke finder anvendelse for advokater, når de fastslår en klients retsstilling, ”forsvarer eller repræsenterer denne under eller i forbindelse med en retssag”, herunder rådgiver om at indlede eller undgå et sagsanlæg. Dette er en videreførelse af gældende ret, hvilket Advokatrådet finder betryggende for borgere og klienters retssikkerhed, men bemærker, at bestemmelsen fsva. forsvarerhverv og øvrige retssager synes overflødig under hensyn til, at lovens anvendelsesområde for advokater fremgår af lovforslagets § 1, hvorefter advokater ikke er omfattet bl.a. i opdrag vedrørende retssager.

Det kan selvfølgelig virke betryggende, at retstilstanden i § 1 fremhæves for så vidt angår retssager, men det kan modsætningsvist også bidrage til forvirring om, hvorvidt der foreligger en særlig anledning til at fremhæve netop retssager.

Tilsvarende gør sig gældende for forslagens § 27.

#### **Til § 30**

Det fremgår af forslagens § 30, stk. 3, at dokumenter og registreringer skal opbevares i mindst fem år efter ”transaktionens eller aktivitetens gennemførelse”, hvor stk. 2 samt bemærkningerne til bestemmelsen regner fristen på fem år fra ”kundeforholdets ophør”. Advokatrådet finder det særdeles uhensigtsmæssigt, at der opereres med forskellige starttidspunkter, og opfordrer til, at bestemmelserne ensrettes.

Det fremgår i øvrigt af bestemmelserne, at dokumenter og registreringer skal gemmes i mindst fem år og men for så vidt angår fysiske personer skal dokumenterne

og registreringerne slettes efter 5 år. Taget på ordlyden har de omfattede virksomheder og personer således én dag, til at slette de omhandlede oplysninger. Advokatrådet opfordrer til, at problemet omtales i bemærkningerne, og at der indrømmes pligtsubjekterne en rimelig margin for at opfylde sletningsforpligtelsen.

Interessentskaber opfattes jf. forslaget § 11, stk. 1, nr. 1, litra b som en juridisk person. I persondataforordningen behandles interessentskaber imidlertid som fysiske personer. Dette betyder, at når virksomheder og personer opbevarer oplysninger om et interessentskab, så er disse efter persondatareglerne forpligtet til at slette oplysningerne efter fem år. Advokatrådet opfordrer til, at dette forhold beskrives nærmere i bemærkningerne til bestemmelsen.

### Til § 35


Advokatrådet bemærker, at en gruppe advokatfirmaer ikke vil være omfattet af bestemmelsen, allerede fordi advokatfirmaet ikke beskæftiger sig med sager, som falder under lovens anvendelsesområde jf. forslaget § 1, stk. 1, nr. 14, f.eks. rene strafferetskontorer.

Advokatrådet bemærker, at den foreslåede ordning kan medføre en betydelig administrativ byrde for de omfattede virksomheder, der ikke står i rimeligt forhold til den forventelige nyttevirkning af en whistleblowerordning. Forslaget opererer med den forudsætning, at der i en advokatvirksomhed med to advokater som indehavere og ledelse, en advokatfuldmægtig og tre administrative medarbejdere, skal udpeges en af ledelsen uafhængig complianceansvarlig, som kan håndtere anonyme indberetninger, og Advokatrådet stiller sig tvivlende overfor værdien af en sådan ordning. Advokatrådet skal derfor opfordre til, at bagatelgrænsen genovervejes.

Advokatrådet skal under alle omstændigheder opfordre til, at det i bemærkningerne præciseres, hvordan antallet af medarbejdere i forhold til grænsen, skal opgøres.

Advokatrådet opfordrer til, at forslaget § 35 sættes i kraft på et senere tidspunkt end den 1. januar 2017, så virksomhederne indrømmes en rimelig periode til at etablere ordningerne.

Med venlig hilsen



Torben Jensen  
generalsekretær